

[Hans Rasmussen.]

Husly. Fra alle Sider hører man nu bagefter om den Gæstfrihed og Hjælpsomhed, der her er udvist.

Det er de materielle Ødelæggelser ved Bombardementet, som danner Baggrunden for det Lovforslag, der foreligger til Behandling her. Lovforslaget er usædvanligt, men det er Anledningen jo ogsaa. Under normale Forhold vilde de kommunale Styrelser i de to Byer næppe have sanktioneret den paatænkte Kommissions store Bemyndigelse, men under normale Forhold vilde Forslaget heller ikke være kommet frem. Det er klart, at vil man i en overskuelig Tid naa et Resultat med Genopbygningen i de to ødelagte Byer, maa man samle Opgaverne paa een Haand og give Kommissionen vidtgaende Beføjelser baade i den ene og den anden Retning.

Kommissionen skal kunne træffe hurtige Afgørelser, ogsaa hvor det drejer sig om nødvendige Ekspropriationer enten af enkelte Grunde eller Dele af Gadestæknings. Det vil vinde Paaskønnelse, at Lovforslaget peger paa det ønskelige i, at Genopbygningen finder Sted i Overensstemmelse med hævdvunden bornholmsk Byggeskik.

Jeg har ingen kritiske Bemærkninger at gøre til Lovforslaget. Jeg takker Ministeren for dets Fremkomst og kan paa min Gruppens Vegne tilsige Støtte til dets hurtige Gennemførelse.

Finnemann Bruun: Som paapeget af den ærede foregaaende Taler er ved Forelæggelsen af dette Lovforslag vore Tanker igen blevet rettet imod den ulykkelige Begivenhed, der i Befrielsens store Glædestund udspillede i denne Del af vort Land, og vi mindes paa ny den Harme, der i alle Kredse af det danske Folk opstod mod de lokale tyske Besættelsesmyndigheder, hvis Optræden var den virkelige Aarsag til den Katastrofe, der ramte Bornholm. Vi gør vel i at tænke paa, at noget lignende under tilsvarende Vilkaar kunde være sket, og sandsynligvis vilde være sket, hvor som helst i Landet, og dette Perspektiv maa for os alle være en Tilskyndelse til at yde de bomberamte paa Bornholm al den Hjælp og Støtte, som er nødvendig, for at Skaderne hurtigst muligt kan blive udbedret og Ødelæggelsernes Spor udslettet i det Omfang, det overhovedet er gørligt.

Den storstilede Hjelpeaktion, som er sat i Gang paa privat Initiativ, er allerede ved de nu foreliggende Resultater et smukt Udtryk for den Medfølelse, man i den øvrige Del af Landet vil vise Bornholm. Det er at

haabe, at denne Støtte vil faa et endnu større Omfang i den kommende Tid, idet der fremdeles vil være stor Trang dertil.

Som det ærede Medlem, der nys havde Ordet, vil ogsaa jeg fra dette Sted rette en Tak til de Venner i Sverige, baade offentlige Myndigheder og private interesserede, som ogsaa har udfoldet en storstilet Hjelpevirksomhed, uden hvilken det sikkert ikke havde været let at løse en Del af de øjeblikkeligt paatrængende Opgaver.

Ogsaa for det offentlige foreligger der imidlertid betydelige Forpligtelser, og de Udtalelser, der i saa Henseende er fremsat fra ansvarlig Side, lader forstaa, at man fuldt ud vedkender sig dette Ansvar. Naar den Tid kommer, da den egentlige og endelige Skadesopgørelse kan finde Sted, bør Staten om fornødent træde til med Støtte til dem, der har lidt særlig store Tab, eller som for et længere Tidsrum har været afskaaret fra Udøvelsen af deres normale Erhvervsmuligheder, saaledes at de paagældende snarest muligt kan blive sat i Stand til igen at bo og virke under tilfredsstillende Kaar.

Dette Synspunkt mener jeg naturligvis bør anlægges overalt i Landet, hvor Bombeskader og andre Krigsskader af betydeligt Omfang er forefaldet. Naar vi betænker, hvor billigt vi slap, Landet taget som Helhed og Situationen maalt med, hvad der er sket i mange andre Lande, bør Samfundet ikke vise nogen Tilbageholdenhed eller Smaalighed, naar der nu skal raades Bod og bygges op.

Det er i Dag Bornholm, det drejer sig om, og vi ser det foreliggende Lovforslag som et Led i en Række Foranstaltninger, der er baade nødvendige og hensigtsmæssige. Det er netop de to Hensyn, der præger de her foreslaaede Bestemmelser, og vor Gruppes Tilslutning er paa Forhaand givet. Vi ser ogsaa gerne, at Lovforslaget gennemføres hurtigt, hvorfor jeg skal afstaa fra at gaa i Enkeltheder. Der er blot et Par enkelte Ting, jeg vil sige til Slut.

Det er en usædvanlig, men utvivlsomt rigtig Fremgangsmaade, som er valgt med denne Kommission, der om jeg saa maa sige skal skære igennem de mange Vanskeligheder, som utvivlsomt vil opstaa under Genopbygningen af Rønne og Neksø, og tillige skal kunne mægle mellem de modstridende Interesser, som vi ved opstaa i en saadan Periode. Skal dette lykkes, maa Kommissionen have vidtgaende Beføjelser, det er simpelt hen nødvendigt. Det mest fremtrædende Udtryk herfor er formentlig den i § 3 omhandlede Bemyndigelse til at